

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 15 października 2020 r.,

sprawy **R. G.**

skazanego z art. 199 § 1 i 2 k.k.,

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w G.

z dnia 23 grudnia 2019 r., sygn. akt V Ka (...)

zmieniającego częściowo wyrok Sądu Rejonowego w W., Zamiejscowy IX Wydział Karny z siedzibą w P.

z dnia 26 sierpnia 2019 r., sygn. akt IX K (...),

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. N. kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote 80/100), w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji,**
- 3. zwolnić skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

R. G. wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 26 sierpnia 2019 r., sygn. akt IX K (...), został skazany na karę dwóch lat pozbawienia wolności, za nadużycie stosunku zależności i doprowadzenie swej małoletniej córki D. do poddania się innej czynności seksualnej w M., w sierpniu 2014 r. – tj. za czyn z art. 199 § 1 i 2

k.k. Sąd orzekł ponadto wobec niego zakaz kontaktowania się z pokrzywdzoną i zakaz zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 50 metrów.

Orzeczenie to było poprzedzone postępowaniem, które toczyło się przed Sądem Okręgowym w G. pod sygnaturą XIV K (...), dotyczącym oprócz powyższego trzech innych czynów zarzuconych oskarżonemu, popełnionych w stosunku do drugiej z córek R. G. K., w tym jednego kwalifikowanego z art. 197 k.k. Wyrokiem z dnia 3 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w G. uniewinnił oskarżonego od zarzutu z art. 199 § 1 i 2 k.k., popełnionego na szkodę D. G. uznając go za winnego popełnienia pozostałych czynów, zarzuconych mu w akcie oskarżenia. Sąd Apelacyjny w (...), po rozpoznaniu apelacji, wyrokiem z dnia 30 sierpnia 2017 r., sygn. akt II AKa (...), uchylił zaskarżony wyrok w zakresie pkt. I – w którym Sąd I instancji uniewinnił oskarżonego od przestępstwa z art. 199 § 1 i 2 k.k. popełnionego na szkodę córki D. i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G., ponadto wydłużył do 6 lat okres orzeczonego środka karnego, a w pozostałej części utrzymał zaskarżone orzeczenie w mocy.

Sąd Okręgowy w G., po przekazaniu mu do ponownego rozpoznania sprawy R. G. wyłącznie w zakresie czynu na szkodę córki D., kwalifikowanego z art. 199 § 1 i 2 k.k., zarejestrował sprawę pod sygnaturą XIV K (...), a następnie na posiedzeniu w dniu 31 stycznia 2018 r., na podstawie art. 35 § 1 k.p.k. w zw. z art. 24 § 1 k.p.k. i art. 25 § 1 pkt 2 k.p.k. *a contrario* uznał się niewłaściwym rzeczowo do rozpoznania sprawy i przekazał sprawę według właściwości do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W., który nadawszy jej sygnaturę IX K (...) wydał wspomniany na wstępie wyrok.

Wyrok ten zaskarżył obrońca oskarżonego, podnosząc zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych, niezastosowania umorzenia absorpcyjnego, rażącej niewspółmierności kary oraz naruszenia treści rozporządzenia w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, poprzez zasądzenie na rzecz obrońcy zbyt małej kwoty. Ostatni z zarzutów apelacyjnych został uwzględniony przez Sąd Odwoławczy, doprowadzając do zmiany wyroku Sądu Rejonowego w W. poprzez przyznanie obrońcy żądanej kwoty, w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok Sądu I instancji utrzymano w mocy.

Z orzeczeniem tym nie zgodził się obrońca skazanego. Zaskarżył je w całości, zarzucając rażące naruszenie prawa w postaci naruszenia art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 35 § 1 k.p.k. w zw. z art. 442 § 1 k.p.k., w postaci niedostrzeżenia z urzędu wystąpienia w postępowaniu przed Sądem I instancji bezwzględnej przesłanki odwoławczej i nieuchylenia wyroku Sądu Rejonowego w W. o sygn. akt IX K (...) z dnia 26 sierpnia 2019 r. pomimo, iż Sąd ten nie był właściwy rzeczowo, inny aniżeli wskazany przy uchyleniu wyroku do ponownego rozpoznania, a także który nie badał z urzędu swojej właściwości na każdym etapie sprawy, a w konsekwencji czego w sprawie należącej do właściwości sądu wyższego rzędu orzekł sąd niższego rzędu - co stanowiło bezwzględną przyczynę odwoławczą wskazaną w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k. Na tej podstawie wniósł o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i przekazanie sprawy do Sądowi Okręgowemu w G. do rozpoznania w pierwszej instancji.

W pisemnej odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w P. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy jest bezzasadna w stopniu oczywistym, ponieważ sygnalizuje zaistnienie bezwzględnej przesłanki odwoławczej, która w rzeczywistości nie wystąpiła.

Autor kasacji utrzymuje, że ponieważ Sąd Apelacyjny w (...) uchylając zaskarżony wyrok w zakresie pkt. I – w którym Sąd I instancji uniewinnił oskarżonego od przestępstwa z art. 199 § 1 i 2 k.k. popełnionego na szkodę córki D- przekazał w tym zakresie sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G., to tylko ten właśnie Sąd był bezwzględnie rzeczowo właściwy do rozpoznania przedmiotowej sprawy. Przekazanie jej następnie do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W. postanowieniem z dnia 31 stycznia 2018 r., spowodowało, zdaniem obrońcy, że sąd niższego rzędu orzekł w sprawie należącej do właściwości sądu wyższego rzędu. Z twierdzeniem tym nie sposób się zgodzić.

Sąd niższego rzędu związany jest orzeczeniem sądu wyższego rzędu odnośnie do właściwości o tyle, że zobowiązany jest przystąpić do rozpoznania sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2013 r., sygn. akt III KK 320/13). Tak też postąpił Sąd Okręgowy w G.. Następnie, jeszcze przed

skierowaniem sprawy na rozprawę, zgodnie z treścią art. 35 § 1 k.p.k. zbadał swoją właściwość, dochodząc do wniosku, że zgodnie z właściwością rzeczową, kwestię odpowiedzialności R. G. za zarzucony mu czyn z art. 199 § 1 i 2 k.k. powinien zbadać właściwy miejscowo sąd rejonowy – w tym przypadku Sąd Rejonowy w W.. Występek z art. 199 § 1 i 2 k.k. jest bowiem zagrożony karą pozbawienia wolności, nieprzekraczającą 5 lat i z tego względu nie należy do właściwości Sądu Okręgowego (co wynika z treści art. 24 § 1 i 25 § 1 k.p.k.). Nieprzekazanie sprawy sądowi niższego rzędu przez Sąd Okręgowy jeszcze przed rozprawą, ale po stwierdzeniu własnej niewłaściwości, stanowiłoby uchybienie art. 35 § 1 k.p.k. i w odpowiedniej sytuacji procesowej mogłoby stanowić względną przesłankę odwoławczą (tak D. Świecki, Komentarz do art. 35 kodeksu postępowania karnego, pkt 6., [W:] Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, (red.) D. Świecki, publ. Lex).

Sąd Rejonowy w W., po przekazaniu mu sprawy przez Sąd Okręgowy w G. , nie był zobowiązany do uznania swojej niewłaściwości– jak twierdzi autor kasacji. Po pierwsze, wiązała go decyzja Sądu Okręgowego o przekazaniu sprawy. Po drugie, z uwagi na kwalifikację prawną zarzutu, był właściwy rzeczowo i miejscowo do ponownego rozpoznania sprawy dotyczącej czynu z art. 199 § 1 i 2 k.k. Skoro zaś sprawa R. G. w zakresie dotyczącym występkę z art. 199 § 1 i 2 k.k. na szkodę D.G. należała do właściwości sądu rejonowego, nie może być mowy o zaistnieniu bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy oddalił kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego oraz o wynagrodzeniu obrońcy z urzędu.